

Notat

Ulykkesstatistikk næringsfartøy, 1 halvår 2016

Foreløpige halvårstall

ARKIV NR	DATO	ANTALL SIDER
YYYY/XXXXX - X	12.07.2016	5

EMNEORD

[Nøkkelord]

SAMMENDRAG

Første halvår 2016 har sjøfartsdirektoratet registrert i alt 233 ulykker på næringsfartøy, hvorav 117 er kategorisert som personulykker, mens 116 er kategorisert som skipsulykker. Dette er en liten reduksjon sammenlignet med første halvår 2015, hvor direktoratet registrerte 255 hendelser.

Så langt i år har vi registrert fire dødsulykker på næringsfartøy. Dette er en nedgang på en dødsulykke sammenlignet med samme periode i fjor. Alle de fire som omkom døde som følge av en arbeidsulykke.

UTARBEIDET AV

Vegar Berntsen

KONTROLLERT AV

Håvard Gåseidnes

GODKJENT AV

Håvard Gåseidnes

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

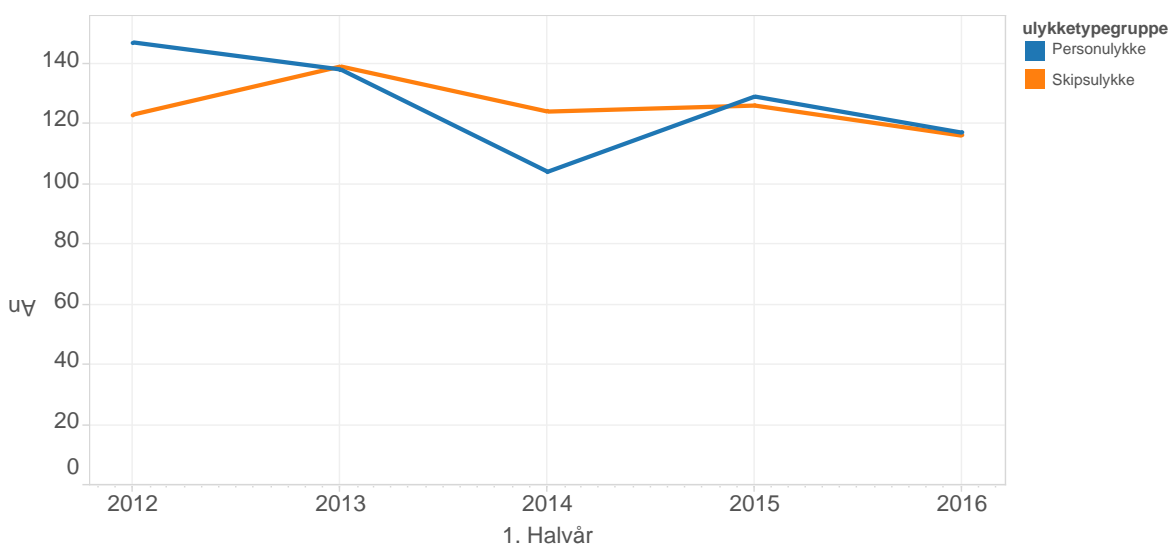
Mandat og registreringspraksis

Sjøfartsdirektoratet registrerer ulykker på norskregistrerte skip, og utenlandske skip som ferdes i norsk farvann. Ulykkesregistreringen er i utgangspunktet basert på rederienes egenrapportering, men kan også fanges opp gjennom andre kilder. En komplett oversikt over hvilke ulykker som regnes som registreringspliktige finnes på Sjøfartsdirektoratets hjemmesider.

En ulykke registreres enten som en skipsulykke eller en arbeids- og personulykke, avhengig av om ulykken medfører en skade på skipet eller ikke. I tillegg registreres personskader. Dette medfører i praksis at noen skipsulykker, og alle arbeids- og personulykker inneholder en (eller flere) personskader. Et eksempel på dette vil være en kollisjon hvor sammenstøtet medfører at et besetningsmedlem faller og brytter beinet. I dette tilfellet vil ulykken registreres som en skipsulykke (kollisjon) med en personskade (benbrudd). Dersom fallet ikke forekom i forbindelse med en skipsulykke, ville det blitt registrert som en arbeids-/personulykke med en personskade (benbrudd). Merk at enkelte ulykker (f.eks. brann) vil kunne medføre flere personskader.

Halvårstall 2016

Første halvår 2016 har sjøfartsdirektoratet registrert i alt 233 ulykker på næringsfartøy, hvorav 117 er kategorisert som personulykker, mens 116 er kategorisert som skipsulykker. Dette er en liten reduksjon sammenlignet med første halvår 2015, hvor direktoratet registrerte 255 hendelser. Det er derimot viktig å presisere at antallet ulykker første halvår 2016 forventes å økes noe, da det vanligvis vil være enkelte etterregistreringer.

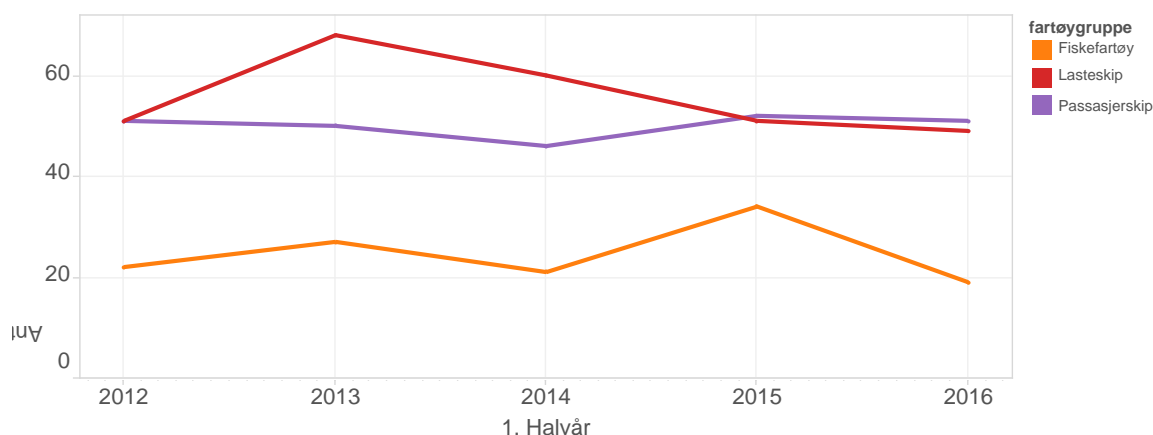

Figur 1: Utvikling i antallet næringsfartøyulykker, 1. halvår 2012 – 1. halvår 2016

Skipsulykker

En skipsulykke kan bestå av en eller flere involverte fartøy. Blant de 116 skipsulykkene har vi i alt 120 involverte fartøy. Majoriteten av disse er klassifisert som enten fiskefartøy, lasteskip, eller passasjerskip. I tillegg har vi enkelte hendelser registrert på ukjente skip, eller flyttbare innretninger, men disse hendelsene er relativt sjeldne. Av de i alt 657 fartøyulykkene registrert første halvår de siste fem årene er i alt 99 % knyttet til fiskefartøy, lasteskip, eller passasjerskip.

Figur 2 viser antallet fartøy involvert i en ulykke fordelt på de tre største fartøygruppene.

Figur 2: fiskefartøy, lasteskip, og passasjerskip involvert i en skipsulykke, 1. halvår 2012 – 1. halvår 2016

Figuren viser utvikling i antallet skip involvert i en ulykke. Sammenlignet med første halvår 2016 ser vi at det har vært en nedgang i antallet ulykker med fiskefartøy, og en liten nedgang i antallet hendelser med laste – og – passasjerskip. Som nevnt over kan nok dette utvikle seg noe i takt med at etterregistreringer rapporteres til direktoratet.

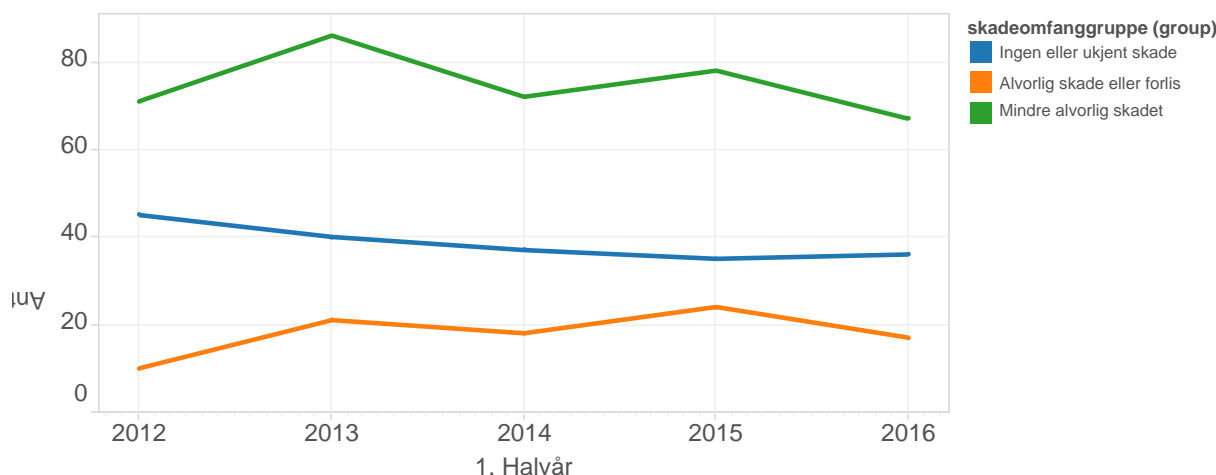
Det er også viktig å presisere at figuren viser absolutt ulykkesutvikling, uavhengig av hvorvidt ulykken skjer i Norge, eller hvorvidt den involverer norske fartøy (ulykker på norske fartøy i utenlandsk farvann og ulykker på utenlandske fartøy i norsk farvann blir også registrert i ulykkesdatabasen). I tillegg tar ikke figuren hensyn til forskjeller i flåtesammensetning, utseilt distanse, eller antall havnearløp som også vil påvirke ulykkesrisikoen. Ved å bruke AIS data kan vi til en viss grad ta hensyn til disse forskjellene. AIS data blir ikke presentert i forbindelse med halvårstall, men finnes tilgjengelig i andre notater. Se for eksempel notatet om ulykkesstatistikk for næringsfartøy 2015.

Tabell 1: Utvikling i skipsulykker fordelt på ulykketype, 1. halvår 2012 – 1. halvår 2016

Ulykketype	1. halvår, 2012	1. halvår, 2013	1. halvår, 2014	1. halvår, 2015	1. halvår, 2016	Sum
Annen ulykke	14	12	8	9	9	52
Brann/Eksplosjon	11	20	9	12	10	62
Fartøyet er savnet, forsvunnet	0	0	1	0	0	1
Grunnstøting	51	43	49	35	42	220
Hardtværskade	0	0	1	3	0	4
Kantring	0	2	3	3	1	9
Kollisjon	9	14	7	19	12	61
Kontaktskade, Kaier, Broer etc	30	38	25	33	20	146
Lekkasje	2	7	3	6	9	27
Maskinhavari	0	1	5	3	6	15
Miljøskade/Forurensing	9	8	16	13	11	57
Stabilitetssvikt uten kantring	0	2	0	1	0	3
Sum	126	147	127	137	120	657

Tabell 1 viser utvikling i skipsulykker fordelt på skipsulykketype. Mest fremtredende er gjerne nedgangen i antallet kontaktskader fra 33 første halvår 2015, til 20 første halvår 2016. Dessverre har vi samtidig opplevd en økning i antallet grunnstøtinger fra 35 første halvår 2015, til 42 første halvår 2016. Til tross for dette er vi fortsatt under gjennomsnittet for antallet grunnstøtinger (44,5) de fire foregående årene.

En måte å kategorisere skipsulykker på er å se på skaden den påførte skipet. Figur 3 viser fartøy involvert i en ulykke, fordelt på skaden de ble påført. Den blå linjen viser antallet skip som har blitt utsatt for en ulykke uten å ha blitt påført en substansiell skade. Fartøy med ukjent skadeomfang er også inkludert i denne gruppen. Den grønne linjen viser fartøy som har blitt påført en mindre alvorlig skade, mens den oransje linjen viser fartøy som har blitt påført en alvorlig skade (en skade som medfører at man ikke kan gå videre uten å ha utbedret denne), eller forlis.

Figur 3: Skipsulykker fordelt på skadeomfang, 1. halvår 2012 – 1. halvår 2016

Vi har hatt en nedgang i antallet alvorlige skader og forlis fra 28 første halvår 2015 til 17 første halvår 2016. Av de 28 i 2015 var 16 forlis, mens 8 var alvorlig skade, mens i 2016 var 11 alvorlig skade, og 6 forlis. Dette betyr at det har vært 10 mindre forlis første halvår 2016 sammenlignet med tilsvarende tidsperiode i fjor.

Personskader

Sjøfartsdirektoratet registrerte i alt 117 personulykker første halvår 2016. Hver av disse ulykkene medførte skade på en person. I tillegg har vi registrert 6 personskader som skyldes skipsulykker. Totalt har vi med andre ord registrert 123 personskader så langt i år. 90 av disse er registrert på nordmenn, mens de resterende 33 er registrert på personer med utenlandsk opprinnelse. Den største enkeltgruppen av skadde utenlandske arbeidstakere er filippinere, med 12 personskader første halvår 2016.

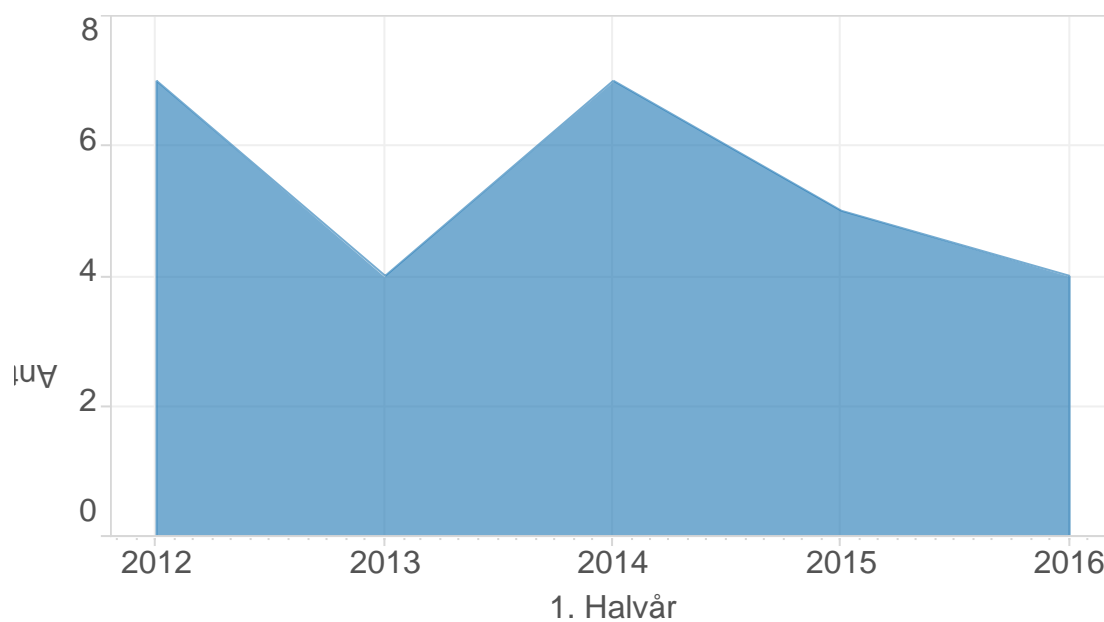
Tabell 2: Utvikling i personskader fordelt på personulykkesgruppe, 1. halvår 2012 – 1. halvår 2016

Personulykkesgruppe	1. halvår, 2012	1. halvår, 2013	1. halvår, 2014	1. halvår, 2015	1. halvår, 2016	Sum
Annen personulykke	16	20	24	14	8	82
Elektrisitet, brann og kjemikalier	9	13	8	5	12	47
Fall om bord	40	52	34	49	37	212
Fall til sjø	10	6	4	5	3	28
Forgiftning	0	0	0	0	1	1
Stikk/kuttskade	14	12	12	12	6	56
Støt/Klemskade	63	45	38	51	56	253
Sum	152	148	120	136	123	679

Blant personskadene er det en stor overvekt av støt/klemskader, og fall om bord. Disse to ulykkesgruppene utgjør omlag 68 % personskadene første halvår 2016.

Omkomne

Så langt i år har vi registrert fire dødsulykker på næringsfartøy. Dette er en nedgang på en dødsulykke sammenlignet med samme periode i fjor. Alle de fire som omkom døde som følge av en fallhendelse – hvorav en falt om bord, og tre falt til sjø.

Tre av de omkomne så langt i 2016 har arbeidet på et fiskeskip, mens en av de omkomne arbeidet på et lasteskip.
